

Tallinna Ehituskool

PORTFOOLIO

Mööblirestauraatori eriala

Riina Kukk, rühm MR20s

Juhendajad: Margus Sildre,
Eha Vacht (polstritööd)

Tallinn 2023

Sisukord:

1. Õppekava i lk 3
2. Tööproovid i lk 4
3. Praktika i lk 5
4. Restaureeritud esemed - lk 7
 - Tool (lõputöö) i lk 7
 - Laud i lk 15
 - Õökapp i lk 23
 - Kirjutuslauatool i lk 29
5. Valik Ehituskoolis tehtud töödest i lk 36

Õppekava

Sissejuhatus mööblirestauraatori erialale (Põhiõpingud)	Õppekava läbitud
Puidu lõiketöötlemine (Põhiõpingud)	Õppekava läbitud
Puitmööbli restaureerimine (Põhiõpingud)	Õppekava läbitud
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused (Põhiõpingud)	Õppekava läbitud
Puidulõigete valmistamine ja parandamine (Valikõpingud)	Õppekava läbitud
Mööbli pindade vineerimine (katmine spooniga) (Valikõpingud)	Õppekava läbitud
Intarsia koostamine (valikõpingud)	Õppekava läbitud
Materjalide juurdelõikus ja õmblemine (Põhiõpingud)	Õppekava läbitud
Mööbli polstri restaureerimine (Põhiõpingud)	Õppekava läbitud
Praktika	Õppekava läbitud

Tööproovid

Intarsia, vineerimine: Erinevate spoonid

Puidulõiked: treimine, ornamentide valmistamine, õõnesnõu valmistamine

Materjalide juurdelõikus ja õmblemine:

Polstri proovitöö:

Aaderdus: Algteamised aaderdusest, marmoreerimisest

Praktika

I aasta: Praktika koht: **OÜ Balti Mööbel**

Asukoht: Harjumaa, Kose vald, Kose, Põllu 5 asuv mööbli tootmise hoone

Praktika aeg 06.02.2021-30.07.2021, praktika maht 153 tundi

Juhendaja: Aavo Rebane

Praktika sisu: Puitmööbli ja pehme mööbli restaureerimine.

Restaureeritavad esemed:

- 1) Ampiirsiilis söögilauatool, pärit perioodist 1930-1940. Puidust ampiirtooli raami puhastamine vanadest värvikihtidest kuumapuhuri ja värvieemaldajaga. Suuremad pinnad puhastasin alusvärvist mehaaniliselt. Tool oli kaetud paljude eri liiki värvikihtidega eri ajastutest. Alustasin polsterdusega. Kuna töö tähtajaga oli kiire, siis polsterdustöö lõpetas praktika juhendaja ise.

- 2) 1920-1930-ndatest pärit tigudiivani taastamine.

Tigudiivani istmeosa taastamine ja polstri vahetus ja uue katteriide panemine.

II aasta: välispraktika Itaalias, Nicoteras

14.03.2022 -25.04.2022, kokku 240 tundi

Juhendaja: Maurizio Fama, ettevõtte **Creazoni Fama**

Tööd olid väga erinevad, sõltuvalt klientide tellimustest. Enamus töid olid seotud pigem lihtsama tiseritööga (terrassilaua ehitus ja viimistlus, puitrestidest pagasilaua ehitus), kuid tegelesin ka vana mööbli korrastamisega (1950-ndatest pärit metalldetailidega puidust esikulaua restaureerimine; käetugedega esikupingi vigaste detailide panuste tegemine ja viimistlus). Lisaks sain kasutada maalimisoskust erinevate esemete värskendamisel (kliendi öökapi seinaplaadi maalimine, sama kliendi ajalooliste seinapiltide puhastamine ja värskendus jne).

Tallinna Ehituskool

Tooli restaureerimine

Aruanne

LÕPUTÖÖ

Koostaja: Riina Kukk

Juhendajad: Margus Sildre (puiduosa)

Eha Vacht (polster)

Tallinn 2023

1. Tooli lugu:

Tool on pärit Põlvamaalt. Omanik Urmas Tälli. Tegemist on juugendstiilis tooliga, mida on peres üle antud juba mitu põlve. Tool on arvatavasti pärit 1930-nendatest aastatest. Omaniku sõnul on see tool olnud nende peres enne tema sündi (ta on sündinud 1960), ja tema mäletamist mööda on esmane restaureerimine tehtud 1980-nendatel. Valmistajat omanik ei tea. Ka asjaolud, kuidas tool nende pere kätte sattus, pole teada. Tooli ei olnud igapäevaselt kasutatud ca 10 aastat.

Toolil on olemas vanuse-, kasutus, ja sentimentaalne väärtus (Appelbaumi alusel).

2. Objekti andmed

Nimetus	Tool
Autor	Teadmata, näidis olemas Virumaa Muuseumid SA Ajalookogus, mälestise registri number K24343. Valmistaja kohta MUISis info: 1910-1930, võib olla Tartu töö (Eesti muuseumide veebivärv - Tool (muis.ee))
Dateering, stiilimääratlus	u. 1930 a., juugend. Sarnased toolid on Palmse mõisa härrastemajas, nimetatud ka kui Äsalongitoolid.
Materjal	Kasepuit. Viimistletud tumepuuni mahagonipeitsiga ja kaetud gellak-lakiga. Katteviimistlus kohati kulunud, katteriie katki, algne mererohust polster asendatud porolooniga.
Tehnika	Puidutöö, pehme polster
Mõõtmed (cm)	87,5 x 46,5 x 46,0 cm
Omanik	Urmas Tälli
Tähis	Puudub

Pilt Palmse mõisa härrastemajast (foto: internet

<https://m.facebook.com/palmse/photos/a.375995146908/375995386908/?type=3>)

3. Restaureerimisülesanne

Eesmärk on tool restaureerida. Teha puiduosa parandused ja tugevdada konstruktsiooni ning viimistleda. Valmistada uus polster ning panna uus katteriie. Omaniku soov on tulevikus võtta objekt igapäevaselt kasutusele.

4. Objekti kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Kasepuit	Üldiselt tugev, pehastunud /silmnähtavalt läbikoitanud puitosi pole.
Konstruktsioon	Ebastabiilne, tappide seotised liiguvad, püsib siiski koos. Tappidest ja mõõtudest on nähtuv, et tegemist ei ole masstoodanguga (tool ei ole sümmeetriline). Esijalgade alumised otsad lahti.	Tapid on lahti ja parem esimene tapp katki i hiljem selgus, et osaliselt murdunud. Parema tatti lahti. Vasakul esijalal läbiva vigastusena pragu. Lisaks parandusjäljed i varasemalt vasak esijalg pikkupidi pooleks murdunud või pragunenud. Tappidet vahel kiilud (varasemalt paigaldatud).
Viimistlus	Peits (peitsi värv ligilähedane vastavalt Herdins Äkta vesipeitsile kasepuidu toorikul i mahagonitumeda pähkli segu). Lakikiht gellaki lakk, testisin toolijala sisepinnal piirituse ja vatitikuga.	Peits ja lakk kulunud ebaühtlaselt, esineb kriimustusi ja täkkeit.
Polster	Poroloon ja vatiin. Originaalpolstrist säilinud osaliselt sadulavööle seotuna 5 vedru, veidi mererohtu ja vatiini.	Vedrud ära vajunud, sidumisnöörid repetanud, sadavöö lahti. Poroloonis esineb nn Äsulanudñ kohti. Porolooni, täidist (vatiin) ja vedrusid hoiab koos põhja alla kinnitatud vineerplaat.
Katteriie	Ei ole originaalriie ega ilupael. Ilupael paigaldatud metallklambritega.	Kulunud, luitunud, esineb katkiseid kohti (kassikraapimisjäljed). Pael osaliselt lahti. Riie ja pael kaetud kinnituseks kasutatud klambritest tulenevate roosteplekkidega.
Panused	Puuduvad.	

5. Restaureerimiskava

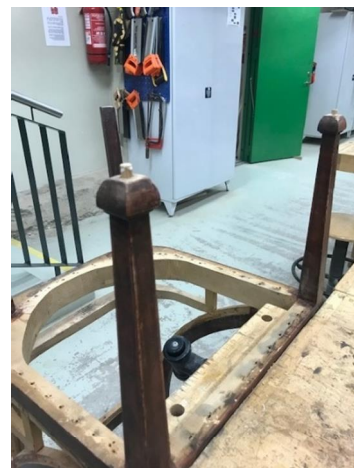
	Töö	Tu nd id e ar v	Hin d (EU R)	Materjalid ja vahendid	Kog us	Hind (EUR)
Puidutöö	1. Konstruksiooni osandamine ning puhastamine liimist ja muudest (mustus, vana liim, tundmatu aine) jääkidest, tappide puhastamine 2. Konstruksiooni parandus (kiilude lisamine, tapikeele plomm) 3. Konstruksiooni kokkupanek, liimimine ja fikseerimine 4. Esijalgade otste kinnitus ja liimimine	2 6 2 1		Auruaparaat. Puhastamine karukeele ja lihvpaperiga (nr 120 ja 180) konstruksiooni liimijääkide ja juhuslike värvilaikude eemaldamiseks. Kasepuit, tikksaag, lihvimislint, peitel, kondiliim, pitskruvid Kondiliim, pitskruvid	1	

Viimistlus	1.Vana viimistluse määramine, objekti puhastus	1	Tehniline piiritus, Vivacolor Special clean lahus veega (segu 1:10) . Peale niisket puhastust kohene kuivatus kuiva puuvillase lapiga.	0,1 l	0,3
	2. Objekti uus viimistlus	2	Kriimustuste ja täkete ühtlustamine lihvpaberiga (nr 180, 240 ja 320).	2 l	0,5
			Mahagon (Herdins Äkta nr 63) piiritusepeits, millele on lisatud toonimiseks veidi tumeda pähkli peitsi (Herdins Äkta nr 65)	0,1 l	0,3
			Objektile kandsin pehme pintsliga ja sisse mitteimbunud peitsi eemaldas in koheselt kuiva puuvillase lapiga (peitsi hajutamise eesmärgil).	0,1 l	0,3
			Värnitsa-tärpentiini lahus (1:1) ehk krunt, Objektile kandsin puuvillase lapiga	0,1 l	2
			Naturaalne ģellak-lakk (100 g ģellakihelbed: 0,5 l piiritus), peale kandsin puuvillase lapiga		
Polster	1.Vana porolooni ja katteriide eemaldamine	1	Sadulavöö	2 m	2,50
	2. Põhjale sadulavöö paigaldus	0,5	5- keeruga vedrud	5 tk	12,50
	3. Vedrude kinnitus sadulavööle	1	Tihe jutekangas	2	5
	4. Vedrude sidumine	2	Kotiriie	m2	3
	5. Tiheda jutekanga paigaldus ja vedrude kinnitamine	1,5	Mitkal	2 m	3
	jutekanga külge	5	Linane nõör vedrude kinnitamiseks, tihiniitideks, kandi õmbluseks	2 m	10
	6.Tihiniitide ja meriheina paigaldus	0,5	Kanepist nõör vedrude sidumiseks	1	7
	7. Hõre kotiriie pingutada naelte taha, hein ühtlustada	5	Merihein	rull	15
	8. Pika nõelaga (nn Äpikk pitsi) läbi õmmelda.	0,5	Vatiin	1	3
	9. Ühtlustada prüüliga, servadesse lisada meriheina, klammerdada kotiriie raami külge	1	Pealisriie (1,5 m lai)	rull	45
	10. Kandi õmblus	1	Papp väliskülgede ja tagaseina jaoks (1,8 x 0,7)	3 kg	3,85
	11. Tihiniitide õmblus, merihein Ühtlustada vatiiniga	2	Ilupael	1 kg	8
	12. Seljatõe õmblus i juteriie, tihiniidid, merihein, kotiriie, ühtlustumine, läbiõmblemine.	1	Abivahendid: klambrid (10 mm), naelad (2,4x32 mm), paelaliim	3 m	6
	12. Katta põhi kui ka seljatugi mitkaliga, teha lõige katteriide	1	Tööriistad: haamer, sadulavöö pinguti, mõõdulint, suruõhuklammerdaja, klambrieemaldi, topeltpitsnõel, suur ja väike konksnõel, prüül, tangid, näpitsad, käärid.	4m	
	jaoks, pingutada, kinnitada mitkal klambritega	1			
	13. Katteriide väljalõikamine, kinnitamine klambritega, tagumise külje ja külgede papist lõigete tegemine	3			
	14. Ilupaela kinnitamine	1			
KOKKU		32			128,25

NB! Tabelis toodud hinnad on ligilähedased ja omavad pigem informatiivset iseloomu.

6. Planceeritavad tööd

1. Eseme seisundi hindamine ja dokumenteerimine, fotode tegemine.
2. Viimistluse tuvastamine (vt eelpool i piirituse ja vatitikuga lahustuvuse testimine, peitsi värvi määramine näidisklotsi ja värvitabeli alusel)
3. Materjalide arvestus ja varumine (puhastus-, puit-, viimistlus- ja polstrimaterjalid, pealisriie, ilupael).
4. Tooli puhastus, polstri eemaldus.
5. Tooli osundamine, detailide puhastus ja vigastuste liimimine, kiilude valmistamine.
6. Kokku liimimine (pitskruvidega kinnitamine), lihvimine.
7. Puitpindade viimistlemine (peitsimine hajutades puuvillase lapiga toneerimise eesmärgil, kruntimine, kuivamisaeg ca 1 nädal).
8. Puitpindade lakkimine (ca 3-4 korda, lõplik kuivamisaeg 2 nädalat).
9. Vedrupolstri valmistamine (sadulavöö, vedrude paigaldus, täidis- ja tasanduskihid).
10. Pealismaterjali juurdelõikus ja kinnitamine.
11. Külgede ja tagakülje valmistamine papist, katteriide kinnitamine.
12. Ilupaela kinnitamine.
13. Viimistluse pisiparandused.
14. Pakkimine ja transport kliendile.

Toolil osundamisel selgus, et parem esimene tapp on osaliselt murdunud, sai tehtud tapiparandus. Kokku liimimisel sai lisatud uued kiilud.

Enne viimistlemist lihvisin lihvpaberiga, et ühtlustada kriimustused ja täkked ning tugevad kulumisjäljed. Puitpindade viimistlemisel kasutasin mahagoni ja tumeda pähkli peitsi segu. Segu koostas proovimise meetodil (puidutükil testides). Peitsisin hajutades puuvillase lapiga ühtlase toneerimise eesmärgil. Kruntisin tärpentini-värnitsa seguga, kuivamisaeg oli ca 1 nädal. Lakkisin ca 3-4 korda gellak-lakiga, lõplik kuivamisaeg oli 2 nädalat.

Töö teiseks etapiks oli vedrupolstri valmistamine. Viimasena kinnitasin ilupaela. Töö lõpetuseks tegin veel mõned viimistluse pisiparandused lakiga.

7. Kokkuvõte

Kõik tööd sai läbi viidud vastavalt restaureerimiskavale. Objekti konstruktsioon sai tugev ja polster vastab alsele polstrile. Kõige suurem väljakutse oli seljatoepolstri ehitus ja seljatoe katteriide kinnitamine (seljatoe alumiste sisemiste nurkade kinnitamine nii, et volte sisse ei jääks). Kokkuvõtteks võib öelda, et läbiviidud restaureerimine võimaldab tooli igapäevast sihtotstarbelist kasutamist ja on ilus vaadata. Ise olen tulemusega suhteliselt rahul ja arvan, et tooli restaureerimisülesanne sai täidetud.

8. Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset tuleks kasutada sihtotstarbeliselt, igapäevaselt ja sisetingimustes otsese päikese eest kaitstuna (tume peits ja katteriie pleegivad). Vajadusel võiks tulevikus aeg-ajalt tooli puiduosa välimust gellaklakiga värskendada (asjatundja poolt).

LAUA RESTAUREERIMINE

Aruanne

Riina Kukk

S-17

Juhendaja: Margus Sildre

Tööde algus: 28.05.2021

Tööde lõpp: 07.08.2022

1. Laua lugu

Treitud jalgadega ühe sahtliga söögilaud on ostetud 2021.a maikuus osta.ee'ist oksjonilt, müüjaks Tõdva vanakraamiladu. Esemel sain kätte laost Arvo Raasukese käest, kes on oma sõnul kogunud vana mööblit üle kogu Eesti alates 1992. aastast, kuid selle konkreetse eseme ajalugu ja valmistamise aeg oli talle ka teadmata. Puudub ka valmistajapoolne märk või signatuur.

2. Objekti andmed

Nimetus	Ühe sahtliga treitud jalgadega laud
Autor	Teadmata
Dateering, stiilimääratlus	Puudub. Valmistatud arvatavasti ca 20.saj alguses. Eesti Muuseumide Veebikogus leitavad mitu väga sarnast lauda dateerituna vahemikus 1890-1930 (Eesti muuseumide veebivärv - Laud, ühe sahtliga (muuseum.ee) , Eesti muuseumide veebivärv - Laud. 20. saj I p. (muuseum.ee) , Eesti muuseumide veebivärv - Laud (muuseum.ee) , Eesti muuseumide veebivärv - Laud (muuseum.ee))
Materjal	Kuusepuidust lauaplaat. Kasepuidust treitud jalad. Lauaplaat viimistletud rohmakalt õlipõhise värviga. Jalad kaetud tumepruuni peitsiga ja esineb gellak-laki jääke. Katteviimistlus kohati kulunud.
Tehnika	Puidutöö, treimine
Mõõtmed (cm)	Kõrgus 74 cm, laius 96 cm, sügavus 65 cm
Omanik	Riina Kukk
Tähis	Puudub

3. Objekti kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Kuusepuidust lauaplaat. Kasepuidust treitud jalad	Ebastabiilne. Parem tagumine jalg pehkinud ja koiauke täis.
Konstruksioon	Ebastabiilne, tappide seotised liiguvad, püsib siiski koos. Masinatöö (jalad on treitud ja identsed). Laua alumises servas ja sahtli äärtes iluliistud. Sahtel liigub.	Parem tagumine tapp on lahti. Parem tagumine jalg keskosas purunenud (pehkinud, koiaugud) ja fikseeritud külgedelt puitdetailidega. Vasaku tagumise ja parema esimese jala ots on pehkinud. Suur osa iluliiste puuduvad.
Viimistlus	Lauaplaat on värvitud pruuniks õli baasil värviga. Jalgadel pruun peits ning kaetud osaliselt gellaki lakiga (testisin lauajala sisepinnal piirituse ja vatitikuga)	Värv on hilisemalt peale kantud (ei ole originaal). Peits ja lakk kulunud ebaühtlaselt, esineb kriimustusi ja tükkeid.

Panused	Furnituur - Laua sahtlile on avamiseks kinnitatud metallist rõngas. Sahtlil lukk (võti puudub)	
---------	--	--

Laul on olemas vanuse-, kasutus- ja esteetiline väärtus (Appelbaumi alusel).

	5. Jalaotsa detailide kinnitus pika tüübliga ja liimimine 6. Iluliistude liimimine	1 3	kondiliim, pitskruvid		
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, objekti puhastus, Lauaplaadi värvi eemaldus	1	Värvieemaldaja Rilak Krasas Nonemejs, pealekandmine harjaga ja puhastamine kuiva saepuruga.	0,25	4
	2. Uute detailide vanutamine	1	Tehniline piiritus, Vivacolor Special clean lahus veega (segu 1:10)	0,2 l 2 l	0,6 0,5
	3. Objekti uus viimistlus	3	Peale niisket puhastust kohene kuivatus kuiva puuvillase lapiga. Tugevalt määratud kohtade puhastus õrnalt karukeelega. Kriimustuste ja tākete ühtlustamine lihvpaberiga (nr 180, 240 ja 320). Keemiline vanutaja Tume pähhel (Herdins Äkta nr 65) piiritusepeits. Objektile kandsin pehme pintsliga ja sisse mitteimbunud peitsi eemaldas koheselt kuiva puuvillase lapiga (peitsi hajutamise eesmärgil). Värnitsa-tärpentiini lahus (1:1) ehk krunt, Objektile kandsin puuvillase lapiga	0,1 l 0,1 l 0,1 l	0,5 0,3 0,3
			Naturaalne ġellak-lakk (100 g ġellakihelbed: 0,5 l piiritus), peale kandsin puuvillase lapiga	0,2 l	4
KOKKU		30			14,7

NB! Tabelis toodud hinnad on ligilähedased ja omavad pigem informatiivset iseloomu.

6. Objekti tööplan:

1. Ettevalmistus (seisukorra hindamine, pildistamine, puhastamine, kirjeldamine)
2. Detailide puhastamine mustusest ja vanast viimistlusest.
3. Laua osandamine tagumisest vasakust nurgast ja detailide märgistamine
4. Lauajala mõõtmise ja joonise valmistamine
5. Puuduoleva esidetaili valmistamine - treimine
6. Lauajalgadele uute otse valmistamine i treimine, liimimine ja vanutamine,
7. Laua kokkupanek ja liimimine
8. Uute liistude valmistamine, kinnitamine ja vanutamine.
9. Laua viimistlemine (peitsimine ja lakkimine)
10. Pakkimine ja transport.
11. Aruande koostamine

Puhastasin laua mustusest, eemaldasın värvieemaldajaga plaadilt värvi (kasutades harja ja puuvillast riidet) ja puhastasin jalad tehnilise piiritusega vanast viimistlusest. Lõplikuks puhastuseks kasutasin Vivacolor special clean lahust, mille koheselt kuivatasin.

Osandasın laua tagumisest vasakust nurgast, kasutades aurutajat ja ka ettevaatlikult kummihaamrit.

Treimiseks valmistasin kõigepealt joonise. Treisin nii uue lauajala kui ka uued jalgade otsadetailid. Otsadetailid kinnitasin tüüblitega. Tegin uuele lauajalale tapiaugud, kasutades akudrelli, peitlit ja puiduhaamrit. Konstruktsiooni liimisin kokku kondiliimiga.

Uued iluliistud valmistasin ülafreesiga olemasolevast vana liistu profiili järgi, saagisin parajaks diagonaalnurkadeks (mis osutus veidi suuremaks väljakutseks kui arvasin) ning kinnitasin liimiga. Enne viimistlemist vanutasin uued detailid. Viimistlemiseks peitsisin (uued detailid 2 korda) ja kruntisin. Krundi kuivamise aeg oli ca 1 nädal, peale mida lakkisin (3-4 kihti).

7. Kokkuvõte

Kõik tööd sai läbi viidud vastavalt restaureerimiskavale. Objekti konstruktsioon sai tugev ja viimistlus vastab algele viimistlusele. Kõige suurem väljakutse oli uue lauajala treimine. Kokkuvõtteks võib öelda, et läbiviidud restaureerimine võimaldab laua igapäevast sihtotstarbelist kasutamist. Ka ei saa tähelepanuta jätta laua esteetilist väärtust. Ise olen tulemusega rahul ja arvan, et restaureerimisülesanne sai täidetud.

8. Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset tuleks kasutada sihtotstarbeliselt, igapäevaselt ja sisetingimustes. Soovitavalt katta tulevikus lauaplaati vahakihi, et säilitada ja kaitsta seda igapäevategevuste eest.

ÕÖKAPI RESTAUREERIMINE

Aruanne

Riina Kukk

S-17

Juhendaja: Margus Sildre

Tööde algus: 21.02.2021

Tööde lõpp: 17.02.2022

1. Kapi lugu

Funk-stiilis ühe sahtliga öökapp on ostetud 2020.a maikuus Saaremaalt, Harakapesa vanakraamilaost. Eseme müüja sõnul on konkreetse eseme ajalugu ja valmistamise aeg talle teadmata, kuid i tsiteerin müüja sõnu: ÄEks see kohalike Pihtla parketivabriku meeste töö on, neid tehti 60-nendatel paljuñ. Vanemate sugulaste sõnul asus kunagi Kuresaare-Pihtla maantee ääres (tänapäevaks Pihtla tee 43) parketivabrik, nn Ärtellñ. Internetis on ka viited Pihtla parketivabrikule (kahjuks ei kajastu kuskil ametlikku nime), kuid kas seal ka mööblit toodeti, selle kohta täpsem info internetis puudub. Puudub ka valmistajapoolne märk või signatuur.

2. Objekti andmed

Nimetus	Öökapp
Autor	Teadmata
Dateering, stiilimääratlus	Funkstiilis, dateering puudub. Kohaliku inimese sõnul valmistatud eeldatavalt Saaremaal, oli üsna levinud 20.saj teises pooles.
Materjal	Pähklispooniga nurkadega ning tammespooniga kaetud ustega vineerist öökapp. Küljed ja uks viimistletud rohmakalt polituuriga. Katteviimistlus kohati kulunud.
Tehnika	spoonimine
Mõõtmed (cm)	Kõrgus 620 mmm, laius 445 mm, sügavus 380 mm ja jalad 85 mm
Omanik	Riina Kukk
Tähis	Puudub

3. Objekti kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Kasepuit, kaetud erineva spooniga	
Konstruksioon	Stabiilne. Pealmine plaat, küljed ja uks kaetud tammespooniga, nurgad ja servad kaetud pähklispooniga.	Tagumine jalg puudu. Plaadid pealmine spooniosa terve, kahjustusteta. Spoonikahjustused plaadi külgservadel ja nurgaservadel. Alumise serva spoon suure osas puudub.
Viimistlus	Küljed, pealmine plaat ja uks on värvitud polituuriga. Pähklispoonist nurgad ja plaadiservad kaetud gellakiga.	Värvijälgedest võib järeldada, et värv on hilisemalt peale kantud (ei ole originaal, peale kantud väga rohmakalt). Nurgaspoonid värvimata, tõenäoliselt algne viimistlus. Viimistlus kulunud ebaühtlaselt, esineb palju väikseid spoonikahjustusi, kriimustusi ja täkkeid. Kapp tervikuna määndunud.

Panused	Furnituurist säilinud originaalnupud (sahtli ja kapiuksenupp)	
---------	---	--

Öökapi on olemas vanuse-, kasutus- ja esteetiline väärtus (Appelbaumi alusel).

4. Restaureerimisülesanne

Eesmärk on öökapp restaureerida. Teha spooni parandused, teha uus tagumine jalg ning viimistleda. Omaniku soov on tulevikus võtta objekt igapäevaselt kasutusele.

5. Restaureerimiskava

	Töö	Tu nd id e ar v	Hin d (EU R)	Materjalid ja vahendid	Kog us	Hind (EUR)

Puidutöö	1. Puhastamine mustusest. Sahtli puhastamine.	1		Puhastamine lihvpaperiga (nr 120 ja 180)		1
	2. Tagumise jala saagimine ja lihvimine. Kinnitamine kapi külge.	2		Kasepuut, tikksaag, lintlihvija, pitskruvid, kondiliim		1
	3. Spooniparanduste tegemine			Pähklispoon, tammespoon, kondiliim, pitskruvid, nuga		
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, objekti puhastus,	1		Värvieemaldaja Rilak Krasas Nonemejs, pealekandmine harjaga ja puhastamine saepuru ja puuvillase lapiga.	0,25	4
	2. Polituuri eemaldus, viimistluse eemaldamine	2		Tehniline piiritus, Vivacolor Special clean lahus veega (segu 1:10)	0,2 l	0,6
	3. Objekti uus viimistlus	3		. Peale niisket puhastust kohene kuivatus kuiva puuvillase lapiga. Tugevalt määratud kohtade puhastus õrnalt karukeelega. Kriimustuste ja täkete ühtlustamine väga ettevaatlikult lihvpaperiga (nr 180, 240 ja 320). Hele pätkel (Herdins Äkta nr 75) ja antiiktamme (Herdins Äkta nr 82) vesipeits.	0,2 l 2 l	0,5 0,5
				Objektile kandsin pehme pintsliga ja sisse mitteimbunud peitsi eemaldas koheselt kuiva puuvillase lapiga (peitsi hajutamise eesmärgil). Värmita-tärpentini lahus (1:1) ehk krunt, Objektile kandsin puuvillase lapiga	0,1 l 0,1 l	0,5 0,3
				Naturaalne õlak-lakk (100 g õlakihelbed: 0,5 l piiritus), peale kandsin puuvillase lapiga, Vahapulk kriimustuste täitmiseks	0,1 l 0,2 l	0,3 4
KOKKU		10				12,2

NB! Tabelis toodud hinnad on ligilähedased ja omavad pigem informatiivset iseloomu.

6. Objekti tööplaan:

1. Ettevalmistus (seisukorra hindamine, pildistamine, puhastamine, kirjeldamine)
2. Detailide puhastamine mustusest ja vanast viimistlusest.
3. Polituuri eemaldamine
4. Lauajala mõõõtmine, valmistamine ja paigaldus
5. Spooniparanduste tegemine
6. Laua viimistlemine (lihvimine, peitsimine ja lakkimine)
7. Pakkimine ja transport (uste ja sahtli fikseerimine).
8. Aruande koostamine

7. Kokkuvõte

Kõik tööd sai läbi viidud vastavalt restaureerimiskavale. Esemee spoonikate sai parandatud ning viimistlus vastab algele viimistlusele. Kõige suurem väljakutse oli spoonidetailide täpne lõikamine ja liimimine võimalikult vähemärgatava tulemuse saamiseks. Kokkuvõtteks võib öelda, et läbiviidud restaureerimine võimaldab öökapi igapäevast sihtotstarbelist kasutamist. Arvan, et restaureerimisülesanne sai täidetud.

8. Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset tuleks kasutada sihtotstarbeliselt, igapäevaselt ja sisetingimustes.

TALLINNA EHITUSKOOL

TOOLI RESTAUREERIMISARUANNE

Riina Kukk

S-17

Juhendaja: Margus Sildre

Eha Vacht (polstri osa)

Tööde algus: november 2020

Tööde lõpp: märts 2021

Tallinn 2020/2021

1. Tooli lugu:

Eseme ajalugu: Omanik mäletab tooli oma lapsepõlvest 1980-nendatest. Omaniku isa leidis Saaremaal lammutamisele kuuluvast eramajast 2 erinevat seljatoega kehvas seisukorras tooli. Esmane remont sai tehtud käepäraste vahenditega (algne katkine nahkpolster kaeti kunstnahaga, katkine jalg fikseeriti kruvidega), toole kasutati suvemajas aastaid. Korralikum puhastus ja restaureerimine tehtud 1990-nendate lõpus Kuressaare Ametikooli endise õpilase poolt, kus vahetati polster (asendati porolooniga) ja asendati polstri kattematerjaliks kasutatud kunstnahk nahaga.

Toolil on olemas vanuse-, kasutus-, ja sentimentaalne väärtus (Appelbaumi alusel).

2. Objekti andmed

Nimetus	Tool
Autor	Tehase toodang
Dateering, stiilimääratlus	u. 1930-nendate juugend
Materjal	Tammepuit. Viimistlusena kaetud ģellak-lakiga. Katteviimistlus kohati kulunud ja lahti, algne mererohust polster asendatud porolooniga.
Tehnika	Kõva polster
Mõõtmed (cm)	Kõrgus 77cm, laius 57 cm ja kõrgus 51 cm
Omanik	Riina Kukk
Tähis	puudub

3. Restaureerimisülesanne

Eesmärk on tool restaureerida. Teha puiduosa parandused ja tugevdada konstruktsiooni ning viimistleda. Valmistada uus polster ning panna uus katteriie. Omaniku soov on tulevikus võtta objekt igapäevaselt kasutusele ning tagada läbi restaureerimise tooli võimalikult pikk kasutusiga.

4. Objekti kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Tammepuit	Tugev, pehastunud puitosi pole.

Konstruksioon	Ebastabiilne, seljatoe tappide seotised liiguvad, püsib siiski koos.	Toolil vasak esimene tapp ja vasak ülemine seljatoe tapp on lahti. Vasakul käetoel seljatoe poolses osas läbiv vigastus (fikseeritud kruviga). Toolil vasakul käetoel mehaanilised kahjustused.
Viimistlus	Lakikiht gellaki lakk, testisin toolijala sisepinnal piirituse ja vatitikuga.	Peits ja lakk kulunud ebaühtlaselt, esineb kriimustusi ja täkkeid. Toolil vasakul käetoel mehaanilised kahjustused.
Polster	Poroloon ja vatiin. Ei ole originaalpolster.	Poroloonis esineb nn Äsulanudñ kohti.
Katterie	Nahk, ilunaelad	Kohati veidi kulunud, lahti ja luitunud.
Panused	puuduvad	puuduvad

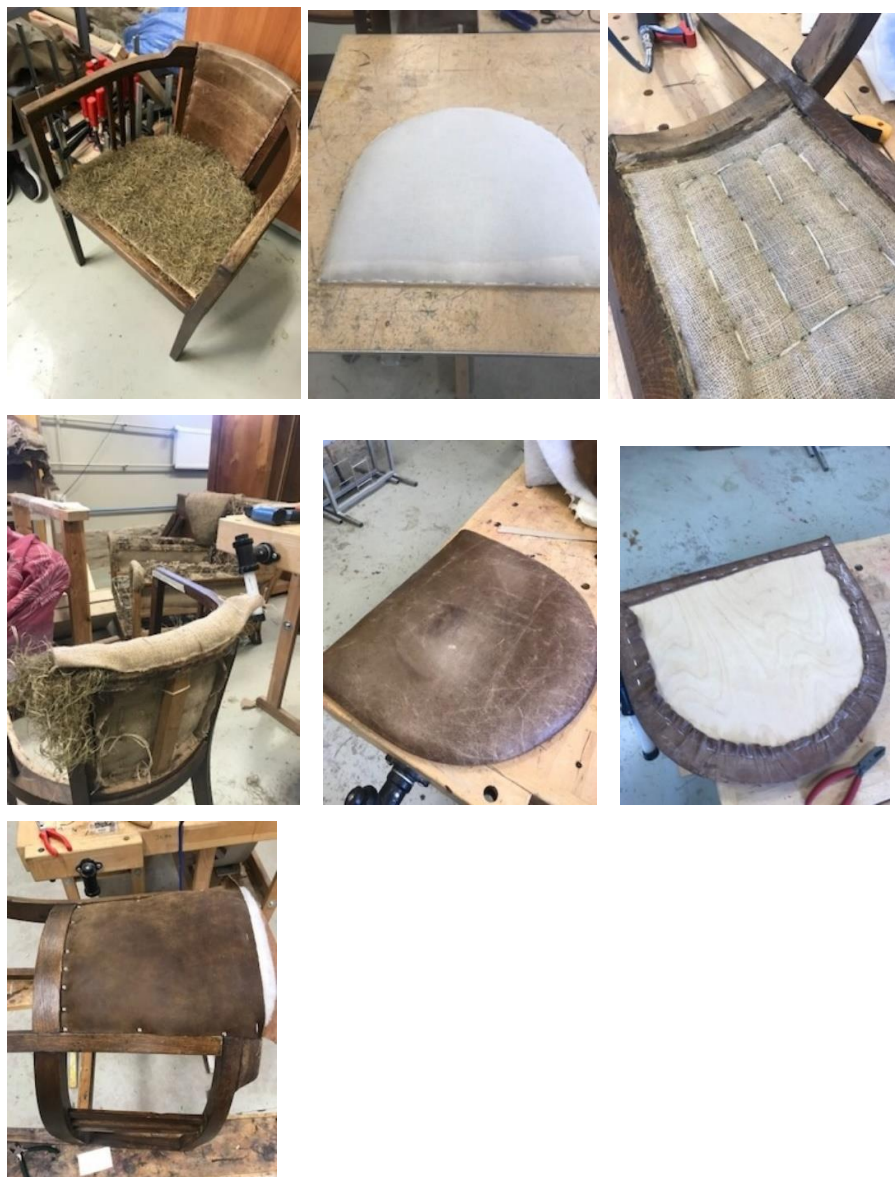
5. Restaureerimiskava

	Töö	Tundid	Hind (EUR)	Materjalid ja vahendid	Kogus	Hind (EUR)
Puidutöö	1. Konstruksiooni osandamine ning puhastamine liimist ja muudest (mustus) jääkidest, tappide puhastamine, lisatud kruvide eemaldus 2. Konstruksiooni parandus (kiilude lisamine) 3. Konstruksiooni kokkupanek, liimimine ja fikseerimine	2 2 1		Kummihaamer. Puhastamine karukeele ja lihvpaperiga (nr 120 ja 180) konstruksiooni liimijääkide eemaldamiseks, Tangid, kruvikeeraja Kondiliim, pitskruvid Kondiliim, pitskruvid		1
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, objekti puhastus	1		Tehniline piiritus,	0,1 l 2 l	0.3 0,5

6. Planeeritavad tööd

1. Eseme seisundi hindamine ja dokumenteerimine, fotode tegemine.
2. Viimistluse tuvastamine (vt eelpool i piirituse ja vatitikuga lahustuvuse testimine)
3. Materjalide arvestus ja varumine (puhastus-, puit-, viimistlus- ja polstrimaterjalid, pealishahk, ilunaelad).
4. Tooli puhastus, polstri eemaldus.
5. Tooli osandamine, lisatud kruvide eemaldus, detailide puhastus ja vigastuste liimimine.
6. Kokku liimimine (pitskruvidega kinnitamine), lihvimine.
7. Puitpindade viimistlemine i kruntimine (kuivamisaeg ca 1 nädal).
8. Puitpindade lakkimine (ca 3-4 korda, lõplik kuivamisaeg 2 nädalat).
9. Kõvapolstri valmistamine (kõva polster, täidis- ja tasanduskihid).
10. Pealismaterjali juurdeldõikus ja kinnitamine.
11. Tagakülje valmistamine papist, pealismaterjali kinnitamine
12. Ilunaelte kinnitamine.
13. Pakkimine ja transport.

7. Kokkuvõte

Kõik tööd sai läbi viidud vastavalt restaureerimiskavale. Objekti konstruktsioon sai tugev ja polster vastab algsele polstrile. Kõige suurem väljakutse oli polstri nahaga katmine ja katematerjali venitamine nii, et volte sisse ei jääks ja materjali jätkuks. Juhendajaga koostöös leidsime seljatoe tagumisele osa materjaliga katmisele lahenduse ja tegin läbilõike ja kasutasin lisanaelu. Kokkuvõtteks võib öelda, et läbiviidud restaureerimine võimaldab tooli igapäevast sihtotstarbelist kasutamist ja on ilus vaadata. Minu arvates sai tooli restaureerimisülesanne täidetud.

8. Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset tuleks kasutada sihtotstarbeliselt, igapäevaselt ja sisetingimustes. Vajadusel võiks tulevikus aeg-ajalt tooli puiduosa välimust õllaklakiga värskendada.

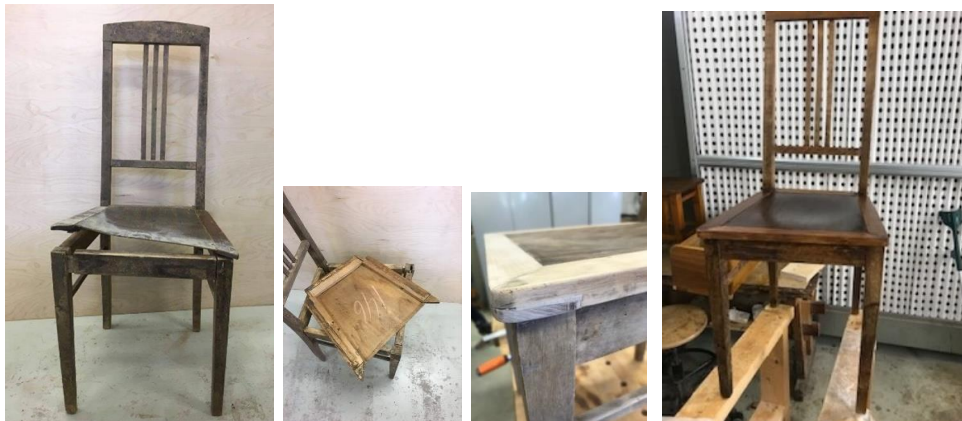

Valik Tallinna Ehituskoolis tehtud töid:

Standardi tool, mudel M-69.

Lutheri Äkolmepulgañ tool

Pooleliolev töö:

Rokokoo stiilis tool (päritolu teadmata). Juhendaja Margus Sildre, puidutöö lõpetatud (uue käetoe ehitus, peiteldamine, spoonitööd, viimistlus). Vaja teha vedrupolster.

